

Senioriviesti Alumni lehti Nro 23

Alumniyhdistyksen yhteystiedot

Verkkosivut:	www.munkkaseniorit.fi
Sähköposti:	info@munkkaseniorit.fi
Postiosoite:	Munkkiniemen yhteiskoulu, Senioriyhdistys, Laajalahdentie 21, 00330 Helsinki
Tilinumero:	Nordea, FI66 1021 5000 1715 30
Virallinen nimi:	Munkkiniemen yhteiskoulun seniorit ry
HALLITUS	
Puheenjohtaja:	Antti Kaihovaara (yo -77), antti.kaihovaara@luukku.com, 0400-445916
Varapuheenjohtaja:	Suvi Kalela (yo -68), suvi@kalela.fi, 040-5801043
Jäsenrekisteriasiat:	Päivi Wickström (yo -67), paivi.wickstrom@gmail.com, 0400-902209
Nuoret alumnit:	Olli Isoaho (yo -13), olli@isoaho.net, 040-5230968 ja Atte Isoaho (yo -13) atte@isoaho.net, 040-5230969
Alumnilehti:	Kari Leppänen (yo -78), kari.leppanen@leppanenarkkitehdit.com, 050-3041515
Historia ja perinteet:	Tom Hynninen (yo -53), tom.hynninen@kotiposti.net, 0400-305197

Sisältö

Senioriviesti / Alumni lehti nro 23

Senioriyhdistyksen yhteystiedot.....	2
Hallitus.....	2

Suomi 100 – Juhlaa Läpi Vuoden

Nuijan varresta.....	4
----------------------	---

80-Vuotisjuhlien Kokemuksia

Rehtorin tervehdys.....	5
-------------------------	---

Vuoden Munkkalainen

Vuoden munkkalaiset 2018 ja 2019.....	6
---------------------------------------	---

Koulu 80 Vuotta

Kansainvälisyys.....	8
YFU:n 60-vuotisjuhlaseminaari.....	9

50 Vuotta Kirjoituksista Ja 100 Vuotta Itsenäistymisestä

100 vuoden itsenäisyys.....	10
Korkean tason opinahjo.....	10
Torpalle juhlimaan.....	11
Päättäjäiset.....	11

Uusia Munkasta maailmalle –stipendiaatteja

Minun vaihtovuoteni oli unelmieni täyttymys.....	15
Vuosi Belgiassa.....	16

Arkkitehdin Matkassa

Kalastajatorppa.....	17
----------------------	----

Kulman Kundit

“Kulman kundit”.....	20
----------------------	----

Tunnetko Munkkaa?

kuinka hyvin tunnet Munkkaa ja Munkinseutua?.....	20
---	----

Munkkiniemen patteri

Tykkiasemat.....	21
Helsingin ilmapuolustus 1941 – 1944 ja joitakin muistomerkkejä.....	22

SUOMI 100 – JUHLAA LÄPI VUODEN

Takana Tallinnan joulutorin valot ja tuoksut. Edessä Tallink Megastarin kaulaikkunasta aukeava sunnuntai-iltapäivän harmaa ja tasainen Suomenlahti. Päättävä vuosi on ollut toiminnantäyteinen Munkkiniemen yhteiskoulussa. Niin meillä, kuin varmaan kaikissa muissakin Suomen kouluissa otettiin vakavasti kansallisen itsenäisyyspäivän juhlayö.

Juhlavuoteemme mahtuu 25 erilaista isoa Suomi 100-tapahtumaa. Seuraavassa nostan esiin eräitä mieleenpainuvimpia kohtaamisia.

Aloitimme jo tammikuussa sibelianisen musiikin konsertilla ja Suomen luonnon multimediashowlla. Eduskunta halusi muistaa kouluja jalkauttamalla kansanedustajat vierailemaan kouluissa. Munkassa vierailamisen halunsa ilmaisi ties kuinka monennen polven stadilainen kansanedustaja Wille Rydman, joka oli juhlasalissa oppilaittemme haastateltavana.

Huhtikuussa saimme vieraaksemme Mika Anttosen (St1), joka piti oppilaiden mielenkiinnon otteessaan kertoessaan kylmää faktaa ilmastonmuutoksen torjunnasta. On upeaa, että Suomessa on hänen kaltaisiaan ihmisiä, jotka epäkohdan havaittuaan pistävät toimiksi omia vaivojaan (ja varojaan) säästelemättä ja haluavat korjata tilanteen yhteisen hyvän kasvattamiseksi.

Toukokuussa järjestettiin jo neljännen kerran Flooran-päivän konsertti, joka oli saanut Suomen valtion virallisen Suomi 100-tapahtuman statuksen.

Lokakuu oli tiiviin tekemisen aikaa. Aleksis Kiven päivänä 10.10. klo 10 kantaesityksensä sai tilausteos Suomi-mummo. Länsi-Helsingin musiikkiopiston johdolla, Munkka ja kolme muuta koulua esittivät yli 100:n nuoren taiteilijan voimin kunnianosoituksensa Suomelle. Teos on nähtävissä You Tubessa hakusanalla Suomi-mummo.

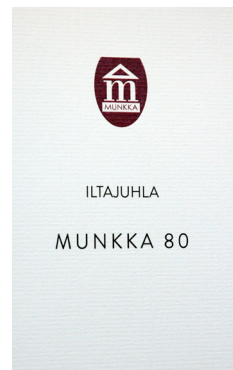
Kouluamme kohtasi suuri kunnia, kun saimme vieraaksemme taloustieteen nobelisti, MIT:n professorin Bengt Holmströmin. Eipä tainnut juhlasalissamme olla yhtäkään henkilöä, jossa ei olisi herännyt suuri kunnioitus tätä elämän edessä nöyrää, äärimmäisen älykässtä ja eettisesti kirkasta yhteiskunnallista ajattelijaa kohtaan.

Marraskuussa, alumnipäivänä saimme uuden Vuoden Munkkalaisen, kansanedustaja ja yrittäjä Antero Vartian. Hänen vuotensa on vasta alussa, mutta jo nyt voin varmuudella sanoa, että siitä tulee hieno vuosi ja oppilaille taatusti antoisa.

Juhlavuosi päättyi 5.12.2017 vietettyyn upeaan koulun itsenäisyyspäivän juhlaan. Siinä yhdistyi saumattomalla tavalla uusi tekniikka (drone-kuvaus Munkan yllä) perinteiseen näyttämötaiteeseen.

Juhlan päättyessä pääsi monen munkkalaisen suusta helpotuksen huokaus. Suunnittelu oli aloitettu jo keväällä 2016 ja juhlayöiden tapahtumien valmistelua, harjoittelua ja toimeenpanoa oli jatkunut läpi koko vuoden 2017. Nyt kaikki on onnistuneesti takanapäin ja valtiollisesti itsenäisen Suomen toinen vuosisata on käynnissä.

Hyvä Suomi - ELÄKÖÖN, ELÄKÖÖN, ELÄKÖÖN!
Suomenlahdella 10.12.2017
Aki Holopainen, rehtori
Munkan yo -82
Nuijan varresta

Hienojen 80-vuotisjuhlien kokemusta rikkaampana

Alumnien toimintavuoden 2018-19 päätapahtuma oli Kalastajatorpalla lauantai-iltana 17.11.2018. Juhlimme koulun 80-vuotista taivalta noin 700 sadan alumnin ja kutsuvieraan kanssa. Oli hienoa nähdä teitä alumneja juhlassa, moni oli myös varustautunut ainutlaatuisella tunnusmerkillämme – koulusolmiolla tai kouluhuivilla. Alumniihdistyksemme täytti jo aiemmin saman vuoden aikana 65 vuotta. Viiden vuoden välein pidettävät juhlat ovat siten aina tuplajuhlat!

Iltajuhlassa julkistettiin myös uusi Vuoden munkkalainen, kun 2018 hallitsija Antero Vartia luovutti Munkki-patsaan seuraajalleen. Vuoden munkkalainen 2019 on koulumme rehtori, kouluneuvos ja vuoden 1982 ylioppilas Aki Holopainen. Tämän vuoden puolella saimme kuulla Anteron perustamasta säätiöstä Compensate, joka kunnianhimoisesti on aloittanut taistelun ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi. Alumniihdistyksen mieltii kuinka voisi omalta osaltaan olla jäsentensä kautta yhtenä pysäyttäjistä.

Alumniihdistyksen toimintavuosi oli aktiivinen, suurin ponnistus tietenkin Torpan iltajuhla. Suuri kiitos juhlatoimikunnassa ja järjestelyihin osallistuneille alumneille ja koulun opettajille! On taas mm. pidetty alumnipäivä koulun oppilaille ja ennen kaikkea jaettu ja myönnetty iso määrä stipendejä koulun oppilaille. Munkasta maailmalle –stipendiohjelmassa valittiin ensimmäisen kerran kolme stipendiaattia, yksi Eurooppaan ja kaksi Yhdysvaltoihin – näistä toinen koripalloperustein. Stipendiohjelma on valtava panostus alumniihdistykseltä, sillä 2018 stipendien yhteissumma ylitti 17.000 euroa. Myönnettävät stipendit, etenkin Munkasta Maailmalle -stipendit, ovat taloudellisesti merkittäviä ja mahdollisia vain alumnien jäsenmaksujen ja stipendirahastolahjoitusten avulla. Suuri kiitos kaikille jäsenmaksun ja stipendilahjoituksen maksaneille!

Aktiivinen toimintamme ei olisi mahdollista ilman vahvaa munkkahenkeä ja omasta yhteisöstä välittämistä. Kiitos tästä kuuluu teille Munkan alumnit!

Vuoden munkkalaiset 2018 ja 2019

Kansanedustaja, yrittäjä Antero Vartia luovuttaa Vuoden munkkalaisen pystiä, Munkki-patsasta, seuraajalleen rehtori, kouluneuvos Aki Holopaiselle Kalastajatorpan pyöreässä salissa 17.11.2018.

Antero Vartia

Vuoden munkkalainen 2018 oli kansanedustaja, kauppatieteiden maisteri, yrittäjä, juontaja ja näyttelijä Antero Vartia. Juuri käytyjen eduskuntavaalien ehdokkaaksi hän ei enää lähtenyt, vaan perusti säätiön Compesate (Kompensäätiö sr), jonka puitteissa keskittyy kaikella tarmollaan ilmastonmuutoksen torjuntaan globaalilla tasolla. Säätiön toiminnasta on tänä keväänä kirjoitettu paljon, eivätkä kirjoitukset siihen varmasti lopu.

Antero Vartia pääsi alumnikuntaan käymällä Munkassa lukion, ollen ylioppilas vuosimallia 1999. Antero on ollut hyvin aktiivinen ja monessa mukana oleva yhteiskunnallinen vaikuttaja. Lukion jälkeen hän kävi Helsingin kauppakorkean, josta valmistui maisteriksi 2007. Hän toimi yrittäjänä jo opiskeluaikana ja sittemmin on ollut perustamassa kahta ravintola-alan yritystä – Mattolaituria Kaivopuiston rantaan ja Löylyä Hernesaareen, joissa hän toimii edelleenkin yrittäjänä.

Antero on ollut aikanaan esillä myös teeveessä mm. näyttelijänä (Salatut elämät) ja juontajana (Kadonneen jäljillä). Poliittikkaan Antero Vartia lähti mukaan 2014 ollen ehdokkaana Europarlamenttivaaleissa. Kansanedustajaksi hänet valittiin Helsingin vaalipiiristä jo ensi yrittämällä 2015. Valiokuntatyöhön hän osallistuu Talousvaliokunnassa.

Hän puhuu kahta äidinkieltä, tai oikeammin yhtä äidinkieltä (islanti) ja yhtä isänkieltä (suomi).

Antero on osallistunut viime vuosina useampaan tilaisuuteen ja tapahtumaan koululla. Hän on hyvin mielellään tekemässä asioita koulun ja oppilaiden hyväksi.

Kun Munkki-patsasta vuotta aiemmin Anterolle luovutettiin, niin kiitospuheessaan tuore Vuoden munkkalainen korosti kaikkia niitä hyvän munkkalaisuuden piirteitä, jotka ovat auttaneet häntä elämässä: yhdessä tekeminen, toisten auttaminen, mukavan ja kannustavan ilmapiirin luominen sekä toisten arvostaminen. Sillä, kuten Vartia totesi, ilman muita emme ole mitään. Helsinki ja nykyinen yhteiskuntamme on rakennettu aikoinaan yhdessä ja yhdessä meidän on tehtävä myös tulevaisuu

Aki Holopainen

Näin juhluvuonna Vuoden munkkalainen 2019 nimityksen sai rehtorimme FM, kouluneuvos Aki Holopainen. Aki aloitti koulussa oppilaana vuonna 1973 ja pääsi ylioppilaaksi 1962. Työuran Aki aloitti Munkassa historian opettajana ja oli sittemmin apulaisrehtorina. Koulun rehtorina hän on toiminut 1.8.1998 lähtien. Aki on 80-vuotisen koulumme vasta neljäs rehtori. Koulumme on nykyisin kiistatta maamme johtavia yksityisiä perus- ja lukio-opetuksen järjestäjiä.

Munkkalaista henkeä Aki on ollut levittämässä niin koulussamme kuin sen ulkopuolellakin. Akin valtakunnalliset yhteiskunnalliset ansiot ovat syntyneet yksityiskoulujen ja yksityisen opetusalan järjestöissä ja niiden edustajana. Yksityiskoulujen Liitto ry:ssä hän toimi toiminnanjohtajana yhdeksän vuotta, jonka jälkeen puheenjohtajana vuodesta 2005 alkaen. Tämän lisäksi hän on ollut vastuullisissa tehtävissä Yksityisen opetusalan liitossa (nykyinen Sivistystyönantajat ry) ja Helsingin yksityiset oppikoulut ry:ssä. Aki on osallistunut myös Opetus- ja kulttuuriministeriön lukiokoulutuksen ja toisen asteen koulutuksen kehittämisen sekä uudistamisen työryhmien toimintaan.

Akin aikana toteutettu koulurakennuksen laajennus mahdollisti oppilasmäärän kaksinkertaistamisen, mutta ennen kaikkea se on tehnyt koulusta myös alueen aktiviteetti- ja kokoontumiskeskuksen. Paikkakunnan aktiiviset urheiluseurat saivat alueelta puutuneen liikuntahallin nuorison harrastetoimintaan ja yhdistykset sekä asuntoyhtiöt toimivat tilat kokoontumisilleen. Munkkiniemen säätiön puheenjohtajana Aki oli mukana edesauttamassa vuoden urheilu- ja kulttuuriteoksikin vuonna 2010 ehdolla olleen Vapaahieitto-koripallopatsaan toteutumisessa. Patsas kuvastaa hyvin alueen vahvaa identiteettiä rakentanutta yhteishenkeä ja se on sitä omalta osaltaan uusille sukupolville kantamassa.

Holopainen on rehtorina ollut keskeisesti vaikuttamassa myös koulun senioriyhdistyksen toiminnan kehittymiseen valtakunnan aktiivisimmaksi, antamalla vahvan tukensa yhdistyksen toiminnalle ja sen kehittämiselle. Alumniihdistys ja erityisesti sen hallitus kiittävät!

SAAPUMINEN Ilmoittautuminen Klo 18.00-19.00 Tervetuloismalja omaan salin tullessa Musikkiesitys aulatilassa Klo 18.00-19.00 Myyntipiste sisäntuloaulassa Klo 18.00-19.00	ALKURUOKIA Kylmäsuostettua lohta ja maalaissappikastiketta (M, G) Poropyörököitä ja puolukkamajoneesia (L, G) Häränfile-nuudelsalaattia (M, G) Katskarapucaesar (L, G) Viherisalaattia ja vinaigretta (M, G) Leipäpöytä ja leivä
TERVETULOTOIVOTUS Klo 19.00	PÄÄRUOAT Ylikypsää häränkikää ja punaviini- salaattipulaskastiketta (M, G) Paahdettua siikaa ja ruohosipulibeurblancia (L, G) Sitrusvoissa glaseerattuja vihanneksia (L, G) Paahdettuja perunoita, rucolaa ja parmesania (L, G)
RUOKAILU Klo 19.30-21.00 Buffet-pöytä sisältäen alkuruoan, pääruoan ja jälkiruoan	JÄLKIRUOKA Mustaherukka-suklaaleivos, likööri-marjia ja vaniljakermaa (L, G)
ILTA Disco Merisalissa (Alakerta) Klo 22.00-01.30 Valomerkki Klo 01.30 Tilaisuus päättyy Klo 02.00	KAHVI VIINIT (Kulhuva) LOVE Organic Spumante dry, Italia (Valkoinen) Ruppertsberg Imperial Riesling 2017, Pfalz, Saksa (Punainen) Barone Rosso Barbera Appassimento 2015, Italia (Jälkiruokaviihtäminen) Piedemonte Moscato 2014, DO Neviera, Espanja (m - maidoton, l - laktoositon, g - gluteiniton) Tervetuloismalja ja 2 lasia viiniä sisältyy. Erikoisuuskavaliatoimet huomioidaan etukäteen ilmoittamalla palveluita ravintolohenkilökunnan toimesta
OHJELMAA MUISSA TILOISSA Sisäntuloaulassa koulun solmisten, kaulalinojen ja julkaisujen myynti Klo 21.00-22.00 Valokuvauksen aulatilassa 18.00-22.30	
Siirtomaasalin ohjelma	Siirtomaasalin menu

Koulu 80 vuotta: päiväjuhlassa mukana iso joukko koulun eläkeläisopettajia

Yläriivi: Huhdanpää Kaija-Leena, Erofejeff Raija, Oksala Else, Wickström Päivi, Toiviainen Anna-Riikka, Mäkelä Tapio, Rytkönen Jorma, Orivuori Päivi, Ihalainen Tuija, Aki Holopainen Istumassa: Telaranta Tuulikki, Lukander Marjatta, Sirola Kaarina, Rautio Marja-Leena, Rinkinen Seija, Harjumäki Annikki, Haavisto Merja

80-vuotta täyttäneen koulun päiväjuhlassa oli mukana edustava joukko koulun eläkeläisopettajia. Yllä olevassa kuvassa he ovat kokoontuneet opettajahuoneeseen. Myös itäjuhlassa Kalastajatorpalla mukana oli toistakymmentä entistä opettajaa, joita suuri joukko alumneja halusi illan aikana käydä tervehtimässä. Uskomatonta kuinka opettajat vielä muistavat niin monia entisiä oppilaitaan niin nimeltä kuin kasvoistakin!

Kansainvälisyys – Suomen ja nuorten elinehto

Munkkiniemen yhteiskoululla on uraauurtava historia vaihto-oppilastoiminnassa Suomessa. Koulumme ensimmäiset vaihto-oppilaat lähtivät ulkomaille jo 1940-luvun lopulla ja 1950-luvun puolivälin jälkeen lukuvuodeksi ulkomaille on lähdetty melkein joka vuosi, enimmillään jopa lähes kaksikymmentä oppilasta yhden lukuvuoden aikana.

Alumnyhdistyksen kohta viisi vuotta täyttävä Munkasta Maailmalle -stipendiohjelma on mahdollistanut vuosittain muutamalle oppilaalle vuoden mittaisen opiskelun ulkomailla. ”Munkasta maailmalle –teema kuvaa hyvin koulun henkeä, historiaa, nykyisyyttä ja tulevaisuutta”, totesi Munkkiniemen yhteiskoulun rehtori, kouluneuvos Aki Holopainen ohjelman julkistustilaisuudessa. ”On hienoa, että olemme stipendiohjelman myötä saaneet yhden lisävälineen tuottaa tulevaisuuden tekijöitä kansainvälisyyden korostuessa maamme menestystekijänä. Vaihto-oppilasvuosi on ollut monelle oppilaallemme koko elämänkin kannalta merkittävä asia, mutta aktiivisen vaihto-oppilastoiminnan myötä ennen kaikkea koulun henki on saanut yhden hienon rakennuselementin.”

Koulumme juhlaviikolla pidettiin koululla seminaari, joka oli samalla YFU:n 60-vuotisjuhlaseminaari

Seminaari pääpuhujana oli opetushallituksen pääjohtaja Olli-Pekka Heinonen ja äänessä oli myös koulumme rehtori Aki Holopainen. Mielenkiintoisessa paneelissa oli mukana kansainvälisyyden asiantuntijoita ja käytännön toimijoita. Aihetta käsiteltiin mielenkiintoisesti monista kaikkia kuulijoita varmasti kiinnostavista näkökulmista. YFU:n kutsuvieraiden lisäksi mukana oli hyvin runsas joukko koulumme alumneja, joita vaihto-oppilasjärjestö haluaa vielä näin jälkikäteen suuresti kiittää mukanaolosta.

Kansainvälinen YFU on perustettu vuonna 1951 ja Suomen YFU vuonna 1958. Kun sen toiminta käynnistyi, olivat ensimmäiset vaihtoon lähtijät Munkkiniemen yhteiskoulun oppilaita. Munkkiniemestä vaihto-oppilaita on vuosikymmenten saatossa lähtenyt yli 400, joista iso osa YFU:n kautta. YFU on toimintansa aikana lähettänyt maailmalle kaiken kaikkiaan yli 14 000 suomalaisnuorta. YFU on siis antanut sysäyksen elinikäiseen kansainvälisyyteen ja sen myötä syntyviin yhteyksiin ympäri maailman myös monelle munkkalaiselle.

50 VUOTTA KIRJOITUKSISTA JA 100 VUOTTA ITSENÄISTYMISESTÄ

Teksti: Risto Suviala

Kuvat: riemuylloppilaat 1967

Odotin omia riemuylloppilasjuhlia koulumme 75-vuotisjuhlista alkaen. Olin merkannut tapahtuman kalenteriini siis jo 3,5 vuotta ennen juhlia. Se, että minut pyydettiin Eija Wariksen (os. Hintikka) lisäksi A-luokkamme edustajaksi juhlien suunnitteluryhmään, merkitsi odotuksen muuttumista iloiseksi ja toimeliaaksi kevääksi.

Tapahtuman suunnittelu sai lentävän lähdön kun koulumme pitkäaikainen apulaisrehtori Päivi Wickström (os. Teräsvirta) tuli yhtenä C-luokan edustajana mukaan suunnitteluryhmään. Päivin kokemus koulun juhlista on kunnioitettavan pitkä. Edellä mainittujen lisäksi suunnitteluryhmään kuuluivat B-luokalta Tarja Kohila (os. Tala) ja Marjut Melkko (os. Lyytikäinen), C-luokalta Suvi Kalela ja Esa-Jukka Käär, D-luokalta Raija Östenson sekä E-luokalta Anneli Roman (os. Ringvall).

Itselleni juhlien suunnitteluun osallistuminen oli jo osa juhlaa. Siinä sai eläytyä etukäteen juhlatapahtumaan vaihe vaiheelta. ”Vanhojen” luokkakavereiden tapaaminen suunnittelun merkeissä useita kertoja Munkassa Café Torpanrannassa ja Päivin kotona Rantapolulla muodosti meistä aidon ja aktiivisen työryhmän. Jokainen auttoi saamaan aikaan riemuylloppilasjuhliin saapuville miellyttävän tapaamisen monien kohdalla 50 vuoden tauon jälkeen. Vähintään yhteen tilaisuuteen osallistui 67 riemuylloppilasta 110 elossa olevasta eli 61 %. Kalastajatorpan iltajuhlissa osallistujia oli 61. Kaukaisin tulija oli Hannele Petersen (os. Heikkinen), joka saapui juhliimme Floridasta Yhdysvalloista.

100 vuoden itsenäisyys

Perinteisesti Munkkiniemen yhteiskoulun riemuylloppilasjuhlien ensimmäinen tilaisuus on käynti Munkkiniemen sankarihaudalla. Suomi on niitä harvoja maita, jotka huolehtivat rintamalla kaatuneiden sotilaiden hautaamisesta kotiseudun multiin. Sankarihauta on vihitty käyttöön heti talvisodan päättymisen jälkeisenä päivänä 14.3.1940. Sinne on haudattu sekä talvi- että jatkosodassa kaatuneita munkkiniemeläisiä nuoria miehiä.

Munkkiniemessä on oma sankarihauta sen vuoksi, että Munkkiniemi oli sotien aikaan Huopalahden kuntaan kuuluva itsehallinnollinen yhdyskunta. Huopalahti liitettiin Helsinkiin vuonna 1946. Sankarihaudalla viimeisen leposijansa saaneet nuoret antoivat kaikkensa Suomen nyt 100-vuotisen itsenäisyyden puolesta. Jokainen paikalla ollut riemuylloppilas laski sankaripatsaan juurelle ruusun kunnioittaakseen sankarivainajien muistoa.

Korkean tason opinahjo

Kauniissa alkukesän auringossa siirryimme haudoilta varttitunnin matkan juhlien poltopisteeseen Munkkiniemen yhteiskoululle. Matkalla tehtiin jo lähempää tuttavuutta ja jatkettiin juttua siitä lauseesta, mihin oltiin jääty 50 vuotta sitten. Kaikki olimme yhtä nuoria toisiimme verrattuna ja äänikin oli pysynyt kaikilla entisenlaisena. Koulun pihalla otettuun ryhmäkuvaan eivät aivan kaikki ehtineet, varsinkaan ne, jotka osallistuivat vain iltajuhlaan.

Koulu oli järjestänyt riemuylloppilaille kahvitilaisuuden, jonka aikana rehtori Aki Holopainen kertoi tämän päivän Munkkiniemen yhteiskoulusta. Koulun taso on monella tavalla arvioituna pysynyt korkeana ja mitä ilmeisimmin noussut meidän kouluajoistamme. Koulun laajennus vuonna 1999 on lähes tuplannut koulun tilat. Yhteiskoulun ylläpitäjäksi on lukuvuoden 2016-2017 alusta vaihtunut Munkkiniemen koulutussäätiö, ensimmäinen säätiö koulun ylläpitäjänä Suomessa. Lähes 80 vuotta toiminut Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusyhdistys purettiin tämän vuoksi. Koulukiinteistön omistaa edelleen Munkkiniemen yhteiskoulun kannatusosakeyhtiö.

Suomalaisissa lukioissa toimeenpantiin ensimmäiset sähköiset ylioppilaskirjoitukset syksyllä 2016. Valtakunnallinen päättökoe digitalisoidaan kokonaisuudessaan kevääseen 2019 mennessä, viimeisenä matematiikka. Munkkiniemen yhteiskoulun opettajat ovat ottaneet sähköisen testaamisen haasteen vastaan tarmokkain ja positiivisin mielin.

Kahvittelun ja vilkkaan seurustelun jälkeen lähdettiin joukolla tutustumaan koulurakennuksen uusimpiin tiloihin. Lukion pojat voittivat keväällä 2017 Koululiikuntaliiton koripallon Suomen mestaruuden koululla järjestetyssä lopputurnauksessa. Mestaruuden kunniaksi komean liikuntahallin seinälle nostettiin peräti 11. mestaruusviiri. Kävimme myös tutussa juhlasalissa, jossa aikanaan suoritimme ylioppilaskokeet. Sali on ääretömän edustava. Joku tarkkasilmäinen havaitsi, että ruskea esirippu olisi sama, mikä oli silmiemme edessä jo vuonna 1959.

Tutustumiskierroksen jälkeen pidimme oman vapaamuotoisen tilaisuuden koulun auditoriossa. Aluksi hiljennyimme kunnioittamaan poisnukkuneiden luokkatoveriemme muistoa, sytytimme kynttilän ja luimme heidän nimensä. Poisnukkuneita oli yhteensä 10. Tämän jälkeen Leena Airaksinen (os. Tuuli) lausui Senja Mäkisen armollisen runon Peili. Kuohuviinimaljojen nostamisen jälkeen keskityimme seuraamaan valkokankaalta Esa-Jukka Käärin keräämiä valokuvia riemuylloppilaiden kouluvuosista lukioajoilta. Moni tunnisti valokuvista luokkatovereitaan, ehkä itsensäkin.

Torpalle juhlimaan

Hilton Helsinki Kalastajatorppa – tuttavallisesti Torppa – oli valittu riemuylloppilasjuhlien iltajuhlan paikaksi. Siellähän vietettiin Munkkiniemen yhteiskoulun lakkiaisillalliset 31.5.1967. Kuka muuten muistaa, että ravintola anniskeli silloin meille ”vain” B-oikeuksia? Ja että ulos pistäydyttäessä oli ravintolasta pyydetty ns. kävelykortti, jolla pääsi takaisin ravintolaan, ei kuitenkaan enää klo 00.15 jälkeen, jolloin tarjoilu päättyi.

Valoisan kesäpäivän kääntyessä kohti iltaa vuoden 1967 riemuylloppilaiden askeleet kulkivat kohti ravintolan Vanhaa Torppaa. Siellä kohotettiin aluksi tervetulomaljat. Keskustelua syntyi, mistä sana ”riemuylloppilas” tulee. Olen haastatellut Turun yliopiston suomen kielen professoria, etsinyt vastausta sanojen etymologiaa käsittelevistä teoksista, nykysuomen sanakirjoista ja kysellyt viisailta ihmisiltä. Ainakin yhdessä oppikoulussa Turussa riemuylloppilaat lakitetaan uudelleen varsinaisten lakkiaisten yhteydessä. Selvityksen mukaan looginen johtopäätös voisi olla, että riemuylloppilas on oksa puussa, jonka runko on riemumaisteri ja riemutohtori.

Juhlapuheen piti Marketta Sundman (os. Soininvaara). Hän vei meidät muistoissaan koulu aikaan ja -tunnelmiin käsittelemällä hellävaraisesti niin opettajia kuin oppilastovereita. Muisteloita jatkettiin Vanhan Torpan pyöreissä pöydissä.

Illan päätteeksi pääsimme tunnelmoimaan oppikouluvuosiemme eli 1960-luvun musiikista. Musiikin oli valinnut DJ Uuge Kojola. Ylioppilasvuodelta 1967 on jäänyt erityisesti mieleeni hippiliikkeen synty Kaliforniassa ja Martti ”Huuhaa” Innasen reipashenkinen Urjalan taikayö. Ensin mainitusta elämäntyylistä saimme kuulla musiikkinäytteitä. Jälkimmäisestä ei niinkään. Osa juhlijosta ehti keskustelujen lomassa tanssiparketille asti.

Päätäjäiset

Osa riemuylloppilaista – noin 30 – saapui seuraavana lauantai aamupäivänä 3.6. klo 10 koulun liikuntahalliin lukion päättäjäisiin. Päivin mukaan näin aktiivista riemuylloppilaiden osanottoa päättäjäisiin ei ole nähty vuosiin.

Kun vertaa omien vuoden 1967 päättäjäisten ja vuoden 2017 päättäjäisten ohjelmaa keskenään, niin se on keskeisiltä osiltaan sama. On lipputervehdys, Yrjö Kilpisen Lippulaulu, Suvivirsi, rehtorin päättäjäispuhe ja ylioppilastutkintotodistusten ja -lakkien jako. Uutta oli riemuylloppilaiden tervehdys. Sen esitti Helsingin Sanomien ex-päätoimittaja Janne Virkkunen. Esitys oli koskettavaa viisaan miehen puhetta. Jannen puhe julkaistaan toisaalla tässä lehdessä.

Ylioppilasjuhlan jälkeen koulu tarjosi vielä kattoterassillaan kuohuviinit ja pientä suolaista. Tämä kruunasi kahden päivän riemu ylioppilasjuhlamme. Jäämme odottamaan 10 vuoden kuluttua pidettäviä ratkiriemu ylioppilasjuhlia. Silloinpa vasta riemu ratkeaa. Sitä ennen vietetään Munkan koulun 80-vuotisjuhlia 17.11.2018 Kalastajatorpalla.

Kiitos koululle kaikesta minkä annoit. Voit lähteä Munkasta, mutta Munkka ei lähde sinusta.

(Janne Virkkunen 3.6.2017 Munkkiniemen yhteiskoulu)

Arvoisa rehtori, hyvät uudet ylioppilaat, ylioppilaiden vanhemmat ja sukulaiset, hyvät riemu ylioppilaat, hyvät ystävät,

olen otettu, kun olen saanut kunnian puhua tässä tilaisuudessa riemu ylioppilaiden puolesta uusille ylioppilaille. Teillä nuorilla on nyt elämä edessänne. Se on hieno tunne, muistan sen hyvin eikä se koskaan poistu mielestäni.

Puoli vuosisataa sitten istuimme - emme täällä hienossa liikuntasalissa - vaan koulun juhlasalissa. Meilläkin oli elämä edessämme kaikkine vivahteineen ja kokemuksineen. Nyt olemme täällä koulussa jälleen ja täytyy myöntää, että aika on kulunut todella nopeasti.

Yhteinen koulumme Munkkiniemen yhteiskoulu oli hyvä koulu myös 1960-luvulla. Koulu ja sen opettajat antoivat meille hyvän ja kestävä pohjan elämälle. Muistamme hyvällä oman aikamme opettajia, joita myös joskus kiusasimme, mutta ehkemme sentään liian vakavalla tavalla. Tärkeintä oli koulun antama arvopohja elämälle. Siitä haluan täällä lausua suuren ja ansaitun kiitoksen meidän kaikkien puolesta. Nuo kouluvuodet olivat kaikkine kasvukipuineen hienot kahdeksan vuotta. Jotkut viihtyivät pidempäänkin. Jälkikäteen kiitos myös opettajille siitä, että he jaksoivat meitä ja meidän touhujamme.

Maailma on tietenkin puolessa vuosisadassa muuttunut. Me kirjoitimme ylioppilaiksi aikana, jolloin kylmä sota hallitsi maailmaa. Toisen maailmansodan päättymisestä oli runsaat 20 vuotta. Israelin ja arabien kuuden päivän sota odotti vain runsaan viikon päässä ja ainakin minuun syvästi vaikuttanut Tšekkoslovakian miehitys oli vain runsaan vuoden päässä.

Tänään kylmä sota on ohitse. Kommunismien imperiumi on hävinnyt ja Eurooppa on saanut nauttia rauhan ajasta pidempään kuin koskaan historiansa aikana. Jugoslavian hajoamissota oli onneksi tässä kehityksessä sittenkin vain poikkeus. Itsenäinen Suomi ei enää kuulu kylmän sodan harmaalle vyöhykkeelle vaan on Euroopan unionin jäsenenä kiinteä osa läntistä maailmaa.

Jännitteet eivät ole maailmasta mihinkään poistuneet. Ne kuuluvat meidän maailmaamme niin kuin ne ovat aina kuuluneet. Jännitteet ovat tänään erilaisia. Terrori-iskut ovat valitettavasti osa arkipäiväämme. Ilmastomuutos näyttää tänään karvaan puolensa. Kun me lähdimme koulusta, ulkona oli kirkas auringonpaiste ja helle. Muistan aina kävelyn Kalastajatorpalla taksiasemalle aamuyöllä. Linnut lauloivat ja aurinko nousi. Oli lämmin. Tänään on siis toisenlaista.

Suurin muutos on kuitenkin se, että tänään kaikilla on mahdollisuus olla paremmin informoituja kuin koskaan ennen. Muistan erinomaisesti Tokion olympialaiset vuonna 1964. Luokassamme oli yksi oppilas, jolla oli kidekone. Se on yksinkertainen radiovastaanotin, joka pystyi vastaanottamaan äänen. Piilossa olleen kidekoneen ansiosta saimme kesken koulupäivän tietää, että suomalainen Pauli Nevala oli voittanut keihäissä kultamitalin.

Tänään jokainen teistä ja meistä on älypuhelimien avulla kytkeytyneenä verkkoon vuorokauden jokaisena tuntina seitsemän päivää viikossa. Älypuhelimet tulevat vuoteen 2020 mennessä kytkemään verkkoon puolet maailman ihmisistä, neljä miljardia ihmistä kaikkialla maailmassa.

Tämä on mahtava voima ja se tulee muuttamaan maailmaa. Emme tiedä, millaiseksi maailma muuttuu ja on muuttumassa. Taivaalla on paljon tummia pilviä. Mutta silti kannattaa ja pitää säilyttää optimismi ja usko tulevaan.

Olen mieltynyt - myös työurani aikana - siihen ajatukseen, että elämällä ja työllä pitää olla tarkoitus. Suomen tapaisessa pienessä maassa on aika helppo kuvitella, että tarkoitus löytyy. Tämän päivän maailmassa pitää kuitenkin ajatella laajemmin, fyysisiä ja henkisiä rajoja ylittäen.

Olette kirjoittaneet ylioppilaiksi aikana, jolloin maailma on jännittävämpi kuin koskaan. Maailmassa on enemmän mahdollisuuksia kuin koskaan. Kun me lähdimme tästä koulusta yhteiskuntaan, maailma oli toisenlaisessa asennossa. Se oli jollakin tavalla varmaankin turvallisempi, työpaikat olivat vakaita ja monesti työurat kestivät koko työelämän. Elämän tarkoitus tuli perheestä, työstä ja lähiyhteisöstä.

Tänään teknologian kehittyminen ja automaatio hävittävät työpaikkoja ja uudet työpai-
kat syntyvät kotiyhteisön ulkopuolelle. Se on vaikea ja monimutkainen maailma. Uudes-
sa maailmassa ei oikeastaan voi menestyä ilman tarkoitusta ja tarkoitus on suhteellinen
käsite. Teidän elämäne tarkoitus on erilainen kuin vettä Saharan eteläpuolisessa Afri-
kassa etsivän ihmisen, perheenisän, elämän tarkoitus.

Sivistys ja koulutus tarkoittavat sitä, että elämän tarkoitus on omaa pihapiiriä laajempi.
On pystyttävä luomaan uudenlaisia yhteisöjä, joissa voidaan tarjota yhä useammalle
ihmiselle oman elämänsä tarkoitus. Siinä onnistuminen vaatii uskallusta ja uskoa tule-
vaisuuteen.

Mutta siinäkään ei voi onnistua, jos ei ole unelmia. Israelin entinen presidentti ja
pääministeri Shimon Peres, joka kuoli viime vuonna 93-vuotiaana, vastasi kerran kys-
ymykseen, kuinka kauan ihminen on nuori. Peresin vastaus oli hieno: Ihminen on nuori
niin kauan kuin hänellä on enemmän unelmia kuin muistoja.

Siis hyvät nuoret kevään ylioppilaat,

meillä riemuylioppilailla on unelmia, ehkä jonkun verran muistojakin. Teille haluan sanoa
vielä kerran: uskaltakaa unelmoida. Unelmoikaa paremmasta ja oikeudenmukaisemmas-
ta maailmasta, jossa mahdollisimman monelle syntyperästä, rodusta tai sukupuolesta
riippumatta tarjoutuu mahdollisuus koulutuksen kautta löytää omalle elämälleen tarkoi-
tus. Uskon siihen, että tarkoitus on yksi onnellisuuden perustekijöistä. Ihmisen on vaikea
olla onnellinen, jos hänen elämällään ei ole tarkoitusta.

Maailma on täynnä mahdollisuuksia. Uskaltakaa yrittää ja uskaltakaa myös sellaista,
mikä ei välttämättä ehkä onnistukaan. Näistä kokemuksista voi oppia. Niin minäkin olen
tehnyt.

Lähtekää matkalle niin kuin mekin teimme 50 vuotta sitten. Se on ollut meille hieno
matka. Lähtekää avoimin mielin ja uskaltakaa luottaa toisiinne. Pitäkää huolta lähimmäi-
sistanne. Ottakaa kaikki irti elämästä, joka nyt avautuu edessänne.

Onnea matkaan!

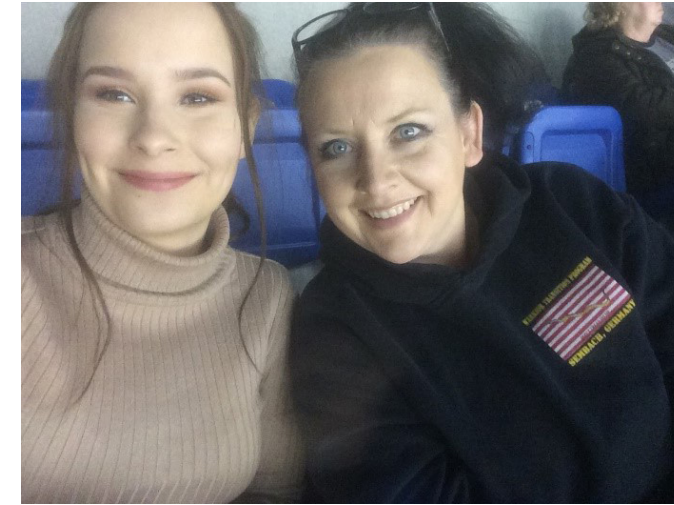
Uusia Munkasta maailmalle –stipendiaatteja

Munkasta maailmalle –stipendiohjelmassa valittiin ensimmäisen kerran kolme stipen-
diaattia, yksi Eurooppaan ja kaksi Yhdysvaltoihin – näistä toinen koripalloperustein.
Stipendiohjelma on valtava panostus alumnihdistykseltä, sillä 2018 stipendien yhteis-
summa ylitti 17.000 euroa. Lukuvuodeksi 2019-2020 stipendiaatiksi lähtevät oppilaat
valitsi alumnihdistyksen ja koulun edustajien muodostama valintaraati.

Useiden hyvien hakijoiden joukosta stipendiaatiksi valikoituivat lukion 1A-luokan oppi-
laat Ida Suomalainen ja Lassi Hiilinen sekä 1B-luokan oppilas Otto Mäkelä. Valintaraati
katsoi valittujen parhaiten soveltuvan munkkalaisuuden, Munkkiniemen yhteiskoulun ja
Suomen lähettiläiksi. Ida on lähdössä vaihtoon Eurooppaan ranskankieliseen maahan ja
Lassi sekä Otto Yhdysvaltoihin. Lassi on ensimmäinen koripallostipendiaatti, eli koripal-
loperustein valittu lähtijä.

Stipendiaatit lähtevät kohdemaihinsa tulevana kesänä heinä-syyskuussa ja palaavat
lukuvuoden päätyttyä vuoden 2020 kesä-heinäkuussa. Tieto stipendiaatin kohdemaas-
ta ja tarkemmasta sijaintipaikasta ilmoitetaan alumnihdistyksen verkkosivuilla heti, kun
se on tiedossa.

Minun vaihtovuoteni oli unelmieni täyttymys

Tässä on kuva minusta ja minun host-äidistäni.

Minun vaihtovuoteni oli unelmieni täyttymys. Päädyin ihanaan, rakastavaiseen per-
heeseen, kouluni oli mukava ja sain kokeilla uusia asioita, joita en ikinä pystyisi kokeilla
Suomessa. Olin onnekas, että en joutunut vaihtamaan isäntäperhettäni enkä kouluani
kertaakaan kuten ehkä toiset vaihtarit. Minulla oli heti alusta asti hyväksytty olo per-
heessä ja koulussa tutustuin helposti uusiin ihmisiin.

Vuoteni sisälsi niin monia erilaisia kokemuksia, joita kannan loppu elämäni sydämessäni
esim. pääsin matkustamaan pariin toisiin osavaltioihin, kokeilin uusia harrastuksia ja
söin erilaisia ruokia. Vuoden kohokohta oli varmasti Californian matkani. Maisemat oli-
vat häkellyttävän kauniita, oli aina aurinkoista ja eri turisti kohteet olivat hyvin mielenki-
intoisia. California oli yksi osavaltio, jossa olin aina halunnut käydä ja olin asettanut sille
myös korkeat odotukset. Onneksi en pettynyt, vaan matka vain innoitti minua entistä
enemmän muuttamaan takaisin Yhdysvaltoihin edes vähäksi aikaa.

Vaihto vuoteni sai minut arvostamaan Suomen opetusjärjestelmää aivan uudella tavalla.
Toki lukio on rankkaa, mutta niin sen kuulukin olla. USA:n high school kurssit tuntuivat
aivan liian helpoilta ja taso ei ollut kovin korkealla. Lukion ensimmäisen vuoden jälkeen
se tuntui turhauttavalta, aivan kuin olisin palannut yläasteelle. High schoolissa pidin
kuitenkin siitä, että harrastukset olivat koulussa aina oppituntien jälkeen. Se lähensi
minua ja minun koulukavereitani enemmän ja koulupäivän jälkeen ei enää tarvinnut
etsiä hyvää harrastuspaikkaa ja maksaa jäsenmaksuja kuten Suomessa, joka helpotti
sopeutumistani.

Opin myös arvostamaan enemmän Suomen luontoa, omaa perhettä, koulua ja omia traditioita. Opin myös arvostamaan toisten kulttuureja ja heidän tapojaan. Opin itsestäni uusia puolia ja koen itseni nykyään itsevarmemmaksi.

Vaihto vuoteni vain vahvisti omaa mielipidettäni siitä, että en aio jäädä Suomeen koko elämäkseni. Haluan päästä takaisin Yhdysvaltoihin ja vierailla host-perheeni luona uudestaan. Minua kiehtoo matkailu hyvin paljon, joten voi olla, että en päädykään asumaan Suomeen enkä Yhdysvaltoihin.

Vuosi Belgiassa

En muista, että olisin ikinä jännittänyt mitään yhtä paljon kuin sitä päivää, kun viimein koitti lähtö Belgiaan. Siinä hetkessä oli vaikea tajuta, että seuraavat kymmenen kuukautta tulen oikeasti olemaan poissa suomalaisten kaverien, perheen ja sukulaisten luota. Lähtöpäivänä oli ristiriitaiset tunnelmat ja olisin tehnyt mitä vaan, jotta olisin voinut jäädä tänne Suomeen. Kertaakaan en ole kuitenkaan katunut päätöstäni vaihtoon lähdöstä.

Belgia sijaitsee vain noin kahden tunnin lentomatkan päässä Helsingistä, mutta silti kulttuurin erilaisuus iski pienenä järkytyksenä. Olin koko elämäni asunut pääkaupunkiseudulla, jossa kaikki palvelut löytyivät muutaman kilometrin säteeltä. Nyt asuin peltojen ja metsän ympäröimässä kylässä, jossa oli muutama sata asukasta.

Olin siis täysin riippuvainen isäntäperheestäni, sillä jos halusin päästä jonnekin, tarvitsin aina jonkun kuljettamaan minua. Onneksi Belgia on kuitenkin pieni maa ja vaikka asuin suurin piirtein kaukaisimmassa mahdollisessa paikassa Belgian pääkaupunkiin Brysseliin nähden, meni minulta sinne silti vain pari tuntia junalla. Vuoden aikana tuli siis matkusteltua paljon junalla ja kävinkin tutustumassa melkein jokaiseen Belgian vähänkin isompaan kaupunkiin.

Kymmenen kuukauden aikana ehtii päästä hyvin sisälle jo uuteen kulttuuriin, alkaa omaksua heidän tapojaan ja ymmärtämään niitä alussa järjettömiltä vaikuttaneita asioita. Kymmenessä kuukaudessa ehtii myös kokea vaikka mitä. Lensin ensimmäistä kertaa elämässäni kuumailmapallolla, maistoin kymmenittäin uusia ruokia, koin juhlapyhät belgialaiseen tapaan, matkustin Belgian lisäksi Ranskaan, Alankomaihin, Saksaan, Sveitsiin ja Luxemburgiin useaan otteeseen, sain valtavasti uusia kavereita niin Belgiasta kuin ympäri maailmaa ja mikä parasta minulla on aivan uusi perhe Euroopas-

Oudoin asia koko vuodessa on se, että jälkeenpäin siitä puhuminen on vaikeaa. Kun katsoo taaksepäin koko vuosi ja sen tapahtumat tuntuvat kuin unelta. Mutta vaikka välillä se tuntuukin niin uskomattomalta, jätti vuosi minulle kuitenkin valtavasti muistoja. Kun elää vuoden ottaen elämänsä täysin omalle vastuulleen, se kasvattaa aivan valtavasti ihmisenä. Ennen haastavalta tuntuneet tilanteet, vaikuttavat aivan pieniltä sen rinnalla mitä vaihto-vuoden aikana välillä piti kestää.

Koulu tuntuu nykyään myös helpommalta. Kun on välillä joutunut opiskelemaan kaiken ranskaksi, nyt suomeksi se on yksinkertaista. Vaikka rakastin ranskan puhumista ja kehityin siinä valtavasti kuukausien aikana on helpottavaa, kun ei enää tarvitse esimerkiksi kassajonossa kerrata monta kertaa mitä aikoo sanoa. Myöskään nolot tilanteet eivät enää ole maailman suurin juttu, kun niitä sai väärin ymmärryksien vuoksi kokea Belgiassa päivittäin.

Nykyään arvostan paljon enemmän Suomea, suomalaista kulttuuria, koulujärjestelmää, erilaisia mahdollisuuksia, joita meille suomalaisille nuorille tarjotaan, läheisiä ja ehdottomasti ilmaista kouluruokaa. Vaikka Belgia on länsieurooppalainen hyvinvointivaltio, ei siellä asiat ole läheskään niin hyvin kuin Suomessa. Koulu järjestelmä on jumittunut 70-luvulle, nuorten opiskelu mahdollisuudet ovat rajalliset ja siellä on erittäin sekava hallinnollinen järjestelmä. Vuosi Belgiassa ylitti odotukseni täysin ja voin kyllä samaistua siihen mitä monet sanovat, että vaihtovuosi oli paras vuosi.

Arkkitehdin Matkassa

Kalastajatorppa

Kalastajatorpan vanha osa

Pyöreä sali

Matkamme jatkuu tällä kertaa kohden ehkä yhtä Munkkiniemen tunnetuimmista rakennuksista, Hotelli Kalastajatorppaa.

Kalastajatorppa, ja meille Munkkalaisille tutummin ”Fiskis”, on perinteikäs ravintola sekä hotelli Munkkiniemessä. Ravintolan ja hotellin lisäksi kokonaisuuteen kuuluu Kalastajatorpan kokonaisuutta täydentävä valtion vierastalo. Kalastajatorpan historia ulottuu 1800 luvulla rakennettuun kartanon torppaan ja v. 1915 siihen avattuun kahvila Cafe Fiskartorpetiin.

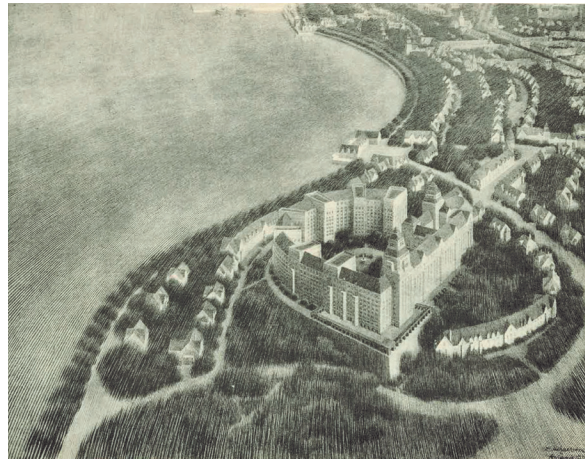

Vanha kalastajatorppa

Arkkitehti Eliel Saarisen laatima Munkkiniemi-Haaga -suunnitelma valmistui v. 1915. Suunnitelmassa Kalastajatorpan kohdalle on esitetty rakennettavaksi suuri julkinen rakennus. Saarisen suurisuuntainen kaupunkisuunnitelma toteutui vain osin. Viitteitä tästä on nähtävissä hyvin tuntemamme Kadettikoulun lisäksi Hollantilaisentiellä, jonka rivitalot sijaitsevat aivan Kalastajatorpan vieressä.

Arkkitehti Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haaga-suunnitelma Asemakaava

Arkkitehti Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haaga -suunnitelma, kuvassa "Laajalahdenlinna"

Fazer rakennutti kahvilan tilalle ravintolan vuonna 1936. Suunnittelijana toimi arkkitehti Jarl Eklund. Myöhemmin ravintolaan tehtiin useita laajennuksia, mutta nykyisin rakennus on suojeltu. Sotavuosien jälkeen Kalastajatorppa palasi sotasairaalaan varsinaiseen käyttötarkoitukseensa merkittäväksi hotelliksi ja kokouspaikaksi.

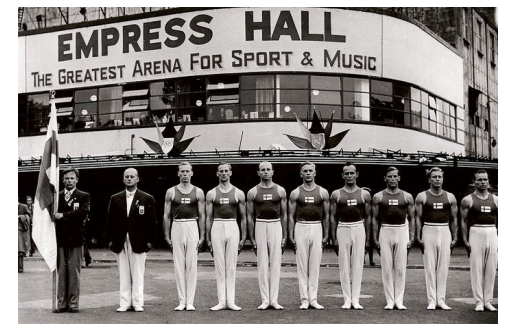
Maankuuluisassa pyöreässä salissa juhlittiin Olympialaisten avajaisia 1952. Kutsuvieraina oli kuninkaallisia, muuta tunnetuin nimi oli Paavo Nurmi. Ensimmäinen hotellirakennus valmistui vuonna 1969 arkkitehti Markus Tavion suunnittelemana. Uudempi hotellirakennus valmistui 1975, tällä kertaa suunnittelijana toimi arkkitehti Einari Teräsvirta.

Hotelli uudistettiin perusteellisesti vuonna 2003, kun se liittyi osaksi Hilton-hotelliketjua. Kalastajatorpalla on järjestetty useita viihteen keskeisiä tilaisuuksia. Vuonna 1952 Armi Kuusela kruunattiin siellä Suomen Neidoksi. Siellä on pidetty myös muotinäytöksiä ja järjestetty konsertteja. Suomen ensimmäinen disco järjestettiin Kalastajatorpalla vuonna 1966.

Senioreiden järjestämät koulun 75 -vuotisjuhlat Fiskiksellä keräsi paikalle noin 1200 koulumme oppilasta ja opettajaa. Tänä vuonna, kun koulu täyttää pyöreät 80 -vuotta, odotetaan paikalle vähintäänkin sama määrä juhlivia Munkkalaisia.

Valtion vierastalo

Suomen voimistelijoukkue Lontoon olympialaisissa vuonna 1948. Einari Teräsvirta kolmas oikealta.

Valtion vierastalon suunnittelu alkoi 1970-luvun lopulla. Suomessa ei ollut sopivia ajanmukaisia tiloja valtion korkean tason vieraiden majoittamiseen, mikä vaikeutti valtiovierailujen järjestämistä. Valtionpäämiesten ja muiden korkea-arvoisten vieraiden käyttöön tarkoitettu talo päätettiin rakentaa Munkkiniemeen hotelli Kalastajatorpan välittömään läheisyyteen.

Vuonna 1984 valmistuneen rakennuksen suunnitteli arkkitehti Einari Teräsvirta, joka oli suunnitellut myös Kalastajatorpan uuden hotellirakennuksen kymmenen vuotta aiemmin. Teräsvirta oli ansiokkaan uransa ohella monipuolinen ja kansainvälisesti menestynyt voimistelija.

Kari Leppänen, Arkkitehti

”Kulman Kundit”

”Kulman Kundit” on Munkassa asuneiden ja suurin osa myös kouluamme käyneiden kaverusten epävirallinen ryhmä, joka kokoontuu Munkanrannassa. Kokuspäivät ovat joka toinen paritton keskiviikko klo 13.00. Ryhmä järjesti syysmatkan Viroon suurlähettiläänsä emeritus Pekka Oinosen (1962) johdolla. Osallistujia oli 22. Kävimme tutustumassa Suomen suurlähetystöön, Keila-Joalla, Padisen luostarissa ja lopuksi söimme lounaan Padisen kartanossa. Reissu oli onnistunut kaikilta osiltaan.

Mikäli tämä antaa aihetta niin kaikki liitteinä olevat ovat vapaasti käytössä mikäli haluatte julkaista artikkelin Seniorilehdessämme Alumni.

Terveisin
Pekka Haro (1962)

Tunnetko Munkkaa?

Kyselemme jokaisessa numerossa kuvan tai kysymyksen avulla kuinka hyvin tunnet Munkkaa ja Munkinseutua.

Munkkiniemessä on tiettävästi vain yhden tien nimessä ”katu”. Mikä ja missä se on?

Vastauksen paljastamme seuraavassa Alumnilehdessä.

Viimeksi kysyimme mikä tämä on ja missä se on?

Viime lehden tunnistuskysymys liittyi oheisen kuvan muotoon, jonka halkaisija on noin 5m.

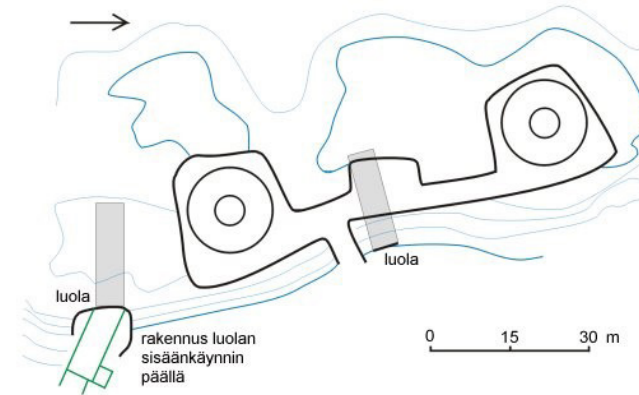
Kyseessä on Munkkiniemen ilmatorjuntapatterin eteläisen tykkiaseman betoninen perusta. Tämän lehden jutussa toisaalla selvitetään tarkemmin patterin sijaintia ja historiaa.

Munkkiniemen patteri

Sijainti: Helsinki, Vanha Munkkiniemi, Gert Skytten puisto, 100 metriä hotelli Kalastajatorpasta itään

Ympäristö: avokalliolla, puistossa

Kallioon louhittu kahden tykin patteri. Tykkiasemat sijaitsevat 3 - 5 m syvissä kuopissa linjalla pohjoiskoillinen - eteläkaakko. Asemat on yhdistetty toisiinsa kallioon louhittu haudalla (leveys 2 m pituus n. 38 m). Tykinperustojen keskipisteiden etäisyys on toisistaan 60 m.

Patterin pituus on 80 m. Tykkiasemat ovat nelikulmion muotoisia n. 25 x 20 m. Rintasuojan korkeus on patterin etupuolella n. 4 - 5 m. Selkäsuojan korkeus on n. 3 m.

Kummassakin tykkiasemassa on pyöreä betoninen jalusta (halkaisija 15 m, korkeus n.1,5 m), jonka keskellä on vielä pyöreä tykinperusta (halkaisija 6 m, korkeus n. 0,5 m). Eteläisen tykkiaseman perustassa kaksi kiinnityspulttia jäljellä (halkaisija 6 cm, korkeus 25 cm). Pohjoinen tykkiasema on täynnä vettä.

Tykkiasemia yhdistävän haudan sivuun patterin keskikohdalle on louhittu 10 x 4 m kokoinen kuoppa ilmeisesti suojahuonetta varten. Kulkutie patterille on louhittu eteläisemmän tykkiaseman selkäsuojukseen.

Patterin keskikohdan alapuolella on kallioon louhittu luola, jonka sisäänkäynti on ollut patterin taustalla. Sisäänkäynnin edustaa on täytetty. Näkyvissä on enää betoniseinän yläosa. Luolan sisätilaa on myös täytetty.

Patterin eteläpäässä on toinen kallioon louhittu luola, jonka ajoluiskaan on rakennettu puinen rakennus v.1952. Luola on varustettu eteisellä. Varastotilan pituus on n.15 -20 m, leveys 4 m ja korkeus 3 m. Tilan omistaa Helsingin pelastuslaitos. Katot ja seinät on ilmeisesti verhoiltu uudelleen, mutta eteisessä oli näkyvissä alkuperäistä aaltopeltikattoa.

Luolat ovat jääneet ensimmäisen maailmansodan jälkeen ilmeisesti keskeneräisiksi ja niitä on kunnostettu sekä laajennettu 1930-luvun lopussa.

Patterin rakentamisajankohdasta ja aseistuksesta ei ole arkistotietoja. Pääampumasu-untima on ollut n. 255°. Tykkiperustojen muoto ja mitat ovat täsmälleen samanlaiset kuin Hiidenmaan pohjoiskärjessä v.1917 rakennetulla Tahkunan patterilla, jonka aseistuk-sena oli 305 mm:n 52 kaliiperin tykkejä.

Kalliolla on ollut toisen maailmansodan aikana ilmatorjuntapatteri. Yksi ilmatorjuntatyk-ki on asetettu muistomeriksi Valtion vierasmajan pihamaalle.

Helsingin ilmapuolustus 1941 – 1944 ja joitakin muistomerkkejä

Helsingin suurpommitusten aikana helmikuussa 1944 kohdistui kaupunkiin 2 120 lentoa mukanaan noin 20.000 pommia. Kaupunkia puolusti Ilmatorjuntarykmentti 1 komentaja-janaan everstiluutnantti Pekka Jokipaltio ja torjuntapäällikkönä kapteeni Aake Pesonen. Rykmentin keskitetyn torjunnan ansiosta kaupungin alueelle putosi vain 800 pommia.

Munkkiniemessä Kalastajatorpan luona valtion vierastalon takana olevalla kalliolla Hol-lantilaisen- ja Kalastajatorpantien risteyksen kohdalla on ilmapuolustusmuistomerkki eli RMB-tykki. Muistotykki paljastettiin 12.5.1989. Kalastajatorpan vierastalossa on kaksi taulua, joissa kerrotaan englanniksi Helsingin ilmapuolustuksesta. Taulut on sijoitettu hotelliin 10.4.1989.

Helsingin ilmapuolustuksen johtokeskus oli Palokunnanmäellä (Korkeavuorenkatu 26) väestösuojassa, jonka ulko-oven viereen kiinnitettiin 30.11.1974 tätä toimintavaihetta ko-skeva laatta. Teksti: ”Tässä kalliosuojassa olleesta johtokeskuksesta johdettiin Helsingin alueen ilmapuolustusta vuosina 1943 – 1944.” Helsingin ilmapuolustusta johti eversti-luutnantti Pekka Jokipaltio ja torjuntakeskuksen (ns. ”Torni”) päällikkönä oli kapteeni Aake Pesonen.

Helsingin ilmapuolustusta johtanut Ilmatorjuntarykmentti 1:n komentaja everstiluut-nantti (myöh. eversti) Pekka Jokipaltio on saanut 8.10.1983 Käpylään oman nimikkoka-dun, ”Pekka Jokipaltion tie.” Torjuntapäällikkö kapteeni Aake Pesosella on Laajasalossa Aake Pesosen puisto ja Aakenkatu. Eversti Pekka Jokipaltion asuintalon muistolaatta kadunnimikyltin alle kiinnitettynä osoitteessa: Fredrikinkatu 41. Muistolaatta paljastettu 2004.

Helsingissä Kivikon ulkoilupuiston korkeimmalla mäellä sijaitsi Suomen ensimmäinen ilmavalvontatutka ”Raija” (saks. Freija). Muistokirjoitus kallioon paljastettiin 25.4.1997 Ilmapuolustuksen kiltojen toimesta. Kaukotutkat havaitsivat lentokoneen jo 100 – 150 km:n päästä. Käyntiohje: Rajakylän Maratontieltä erkanee puistotie, jonka pohjoisimman tykkitien viereisen korkeimman kohdan rinteessä on kalliohakkaus.

Helsingin Suomenlinnan Susisaaren (B) Tullimuseon rakennuksen porttikäytävän läpi mentäessä on edessä olevan maastopeitteisen betonirakennuksen oven vieressä Ilma-valvonnan lottien 23.5.1997 kiinnittämä muistolaatta. Teksti: ”Täällä toimivat talvi- ja jatkosodan 1939 – 1943 aikana Ilmavalvonta-aluekeskus sekä Uudenmaan Rannikkopri-kaatin viestikeskus. IVAK:n lotat 1997.”

Helsinki Viikki ilmapuolustuksen 1944 muistomerkki ja muistolaatta osoitteessa: Patter-ipellonraitti. Laatta raitin varrella muistomerkki pystytetty keskelle peltoaukeaa. Pal-jastettu: 2004.

Helsingin ilmatorjunnan 1939 – 1944 virallinen muistomerkkitykki 88 mm:n RMB on Suomenlinnassa Länsi-Mustasaarella, jossa se paljastettiin 4.10.1969. Muistomerkin suunnittelivat Bertel Gripenberg ja V. Rauhala. Länsi-Mustasaarella toimi ”Musta” 1. Rask.It.Ptri. Aseistuksena oli neljä 76 Itk/27 BK tykkiä. Tämä patteristo kunnostautui jo talvisodan aikana.

Lauttasaaren Myllykalliolla on eräänä Helsingin ilmapuolustuksen muistomerkkinä ”Itko”, 76 mm:n SS ilmatorjuntatykki. Muistomerkin paljasti 12.6.1980 Lauttasaari-Seura. Lauttasaaren Myllykalliolla toimi 6.10.1939 – 22.4.1940 Raskas It.patteri 69 aseistuk-senaan kaksi 76 mm:n it-kanuunaa sekä 17.6.1941 – 29.7.1944 Raskas It.patteri 4, jonka päällikkönä Helsingin suurpommitusten aikana oli res.ltn. Veikko Rauhala. Patterin aseistuksena oli kuusi it-kanuunaa 76 Itk 31. Yksi näistä kanuunoista on pystytetty Lauttasaaren ilmapuolustuksen muistomeriksi, joka paljastettiin 12.6.1980.” Käyntiohje: Puistokaarelta kävelytie Myllykalliolle.

Lauttasaaren Ryssänkärjessä Veijarivuoren puistossa paljastettiin 16.2.1994 88 mm:n RMB muistotykkiksi. Tällä Lauttasaaren johtopatterilla 8.Rask.It.Ptri ”Puistolla” oli 6 kpl 88 Itk/36 RMB tykkejä. Patterilla oli myös käytettävissä silloinen erikoisuus eli tutka. Käyntiohje: Purjeentekijänkujalta kävelytie.

Käpylässä Kuutamotien varrella olevalla Taivaskalliolla on erääksi Helsingin ilmapu-olustuksen muistomeriksi paljastettu 29.5.1983 tykki Itk/27 BK. Kalliolla oli 5.Rask. It.Ptri ”Taivas”.

